
Írországi tanulmányút

Szakmai beszámoló

Never too late to learn

2016-1-HU01-KA104-022637

Készítette: Jász Anita, Kállay Gyula Zoltán, Pete Balázs

Debrecen, 2016. augusztus 30.

Tartalomjegyzék

Bevezetés.....	3
I. Az ír tanulmányút szakmai programja.....	4
II. Az ír felnőttképzés főbb jellemzői.....	7
III. A fogadóintézmény és felnőttképzési tevékenységének bemutatása	10
IV. Gerontológia jó gyakorlat Írországbán.....	13
V. Írország természeti és kulturális értékei	19

BEVEZETÉS

A KultúrÁsz Közhasznú Egyesület három munkatársa „Never too late to learn” című és 2016-1-HU01-KA104-022637. azonosítószámú projektje keretében 4 napos szakmai tanulmányúton vett részt. Az ERASMUS+ program keretében megjelent pályázati kiírás felnőttoktatók szakmai mobilitását támogatta. A szakmai látogatás Írországban, Dublinban volt 2016. augusztus 22-25 között. A fogadó intézmény a School of Education, University College Dublin volt. A KultúrÁsz Közhasznú Egyesületet (küldő intézmény) a szervezet három tagja képviselte: Jász Anita, Kállay Gyula Zoltán és Pete Balázs.

A továbbiakban a kiküldött három szakember szakmai beszámolója olvasható. A beszámoló első részében kerülnek bemutatásra a tanulmányút szakmai és kulturális programjai. Ezt követően a megismert ország felnőttképzésének főbb jellemzői (felnőttképzés története, intézményrendszer, felnőttképzés támogatottsága, jogi környezet, statisztikai adatok stb.) olvashatóak. A fogadóintézmény történetét, működését, tevékenységeit és annak célcsoportjait foglalja össze a következő rész. A szakmai látogatás keretében a partnerintézmény felnőttképzési jó gyakorlatinak megismerése volt a cél, különös tekintettel az idősek (65 év feletti korosztály) képzésében és művelődésében kifejtett tevékenységének megismerése.

I. AZ ÍR TANULMÁNYÚT SZAKMAI PROGRAMJA

Az Írországbán tett tanulmányutunk célpontja Dublin volt, ahol a School of Education, University College Dublin-t látogattuk meg. A szervezettel való első kapcsolatunk 2015-ben volt, amikor is közös konferencián vettünk részt Budapesten. A berlini székhelyű Európai Oktatáskutatók Egyesületének (EERA – European Educational Research Association) konferenciája, az Európai Oktatáskutatás Konferencia, amelynek szervezési jogát minden évben más-más európai ország nyerheti el. 2015-ben Budapest adott otthont a közel 3000 fős nemzetközi konferenciának, amelynek szervezője a Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesülete (HERA). A 2015. évi konferencián közös szekciómunkák és műhelyek keretében ismerkedtünk meg a dublini egyetem munkatársaival. Erre az ismeretségre és szakmai kapcsolódásra alapozva vettük fel velük a kapcsolatot és kértük fel befogadó intézménynek őket a jelenlegi projektben.

A jelenlegi mobilitási programunk központjában olyan európai jó gyakorlatoknak a megismerése áll, amelyek hazai adaptációja az egész életen át tartó tanulásban, különösen a 65 év felettieknek szóló tanulási programok esetében jól adaptálható. Az írországi partnerintézménynél jól működő modell a Nyitott Egyetem (Open University) modell, amely lehetőséget biztosít a tanulás iránt nyitott 65 év felettieknek is arra, hogy bekapcsolódjanak az University College Dublin kurzusaiba. A szakmai tanulmányutunk egyik kiemelt célja volt az **Open University működésének megismerése**. A program részleteiről és annak hazai gyakorlatba való átültetéséről a IV. fejezetben adunk információt.

A szakmai utunk további célja a korábban már említett **ECER konferencián való részvétel**, amelynek idén Dublin adott otthont augusztus 22-26. között. A házigazda Dublini Egyetem az együttműködés keretében ingyenes részvételt biztosított a tudományos konferencián. A konferencián néhány szekcióban további elméleti és gyakorlati ismereteket szereztünk a felnőttkori tanulás tekintetében. Az előadások kisebb mértékben foglalkoztak a 65+ korosztály tanulási és művelődési lehetőségeivel.

A konferencia témájához illeszkedve poszter előadást tartottunk 'The Partnership of Adult Education NPOs in the Border Region' címen, amelyben a határmenti (magyar-román-ukrán) felnőttképzés területén megvalósuló együttműködéseinket mutattuk be.

A Dublini Egyetem campusán is körbe vittek minket és ellátogattunk az egyetemen működő felnőttoktatási központba (Adult Education Centre), ahová többek között tartozik:

- Hozzáférési tanfolyamok vagy egyetemi tanulmányokra felkészítő tanfolyamok
- Nyitott egyetemi kurzusok
- Általános felnőttképzések az élethosszig tartó tanulás elősegítésének érdekében

Ezekről a tanulási formákról szerzett tapasztalatokról és ismeretekről jelen beszámoló III. fejezetében írunk.

Bár a befogadó intézmény felsőoktatási intézménynek egy szervezeti egysége és ebben különbözik a küldő intézménytől vannak találkozási pontok és jó gyakorlatok, amelyek beépíthetők egyesületünk szakmai munkájába. Hasonlítunk abban a tekintetben, hogy a KultúrÁsz Egyesület, mint felnőttképzési intézmény szorosan kapcsolódik a Debreceni Egyetemhez. Az egyetemhez való kötődésünket mutatja, hogy bevont oktatóinak egy jelentős része az egyetemről kerül ki, munkatársainak, tagjaink többsége a Debreceni Egyetem végzett hallgatója. Továbbá minden félévben szervezünk egyetemi kurzusokat kredit pontért az egyetem hallgatóinak pl. Bor és kultúra, Médiamanipuláció, Egészséges életmód témában. A Dublinban megismert Nyitott Egyetem mintájára felvetődik a gondolat, hogy nem egyetemi polgárok számára is nyitottá tegyük szervezett kurzusainkat, amelyekre 65 év feletti jelentkezését is várjuk.

II. AZ ÍR FELNŐTTKÉPZÉS FŐBB JELLEMZŐI

A munkatársaink által meglátogatott fogadóintézmény, a School of Education a University College of Dublin (továbbiakban: UCD) intézményen belül található. Az intézményen belül a munkatársak nagy hangsúlyt fektetnek a felnőtt tanulók képzésének minőségére és tartalmára, céljuk, hogy minden érdeklődő felnőtt ember találjon számára megfelelő képzési programot kínálatukból. Ennek érdekében képzési kínálatuk széles spektrumon mozognak, melyeket összesen három nagy csoportba lehetséges sorolni: hozzáférési tanfolyamok, nyitott tanulási modulok és általános felnőttképzések az élethosszig tartó tanulás elősegítésének érdekében. Az alábbiakban ez a három nagy képzési típus kerül részletesebben bemutatásra.

1. Hozzáférési tanfolyamok

Ezen képzési típuson belül az elsődleges cél, hogy az ideérkező felnőttek olyan képzéseken vehessenek részt, melyek felkészítik őket a felsőoktatásban történő továbbtanulásra. Jellemzően egy olyan idősebb generáció jelentkezik ezekre a képzésekre, akik már elhelyezkedtek a munkaerő-piacon, vagy jelenleg munkanélküliek és szeretnék olyan diplomát szerezni, melynek eredményeképpen könnyebben találhatnak maguknak megfelelő állást. A felsőoktatásban történő részvételi igényük egyrészt munkahelyi elvárásból, másrészt saját szándékából fakad. Köszönhetően annak, hogy viszonylag régen vettek már részt bármilyen képzési programban, mielőtt belevágnak felsőoktatási tanulmányaikba, szükségesnek érzik egy felkészítő képzésen való részvételt, mely segít nekik ráhangolódni felsőoktatási tanulmányik megkezdésére, valamint megszerzik azokat a szükséges alapismereteket, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a felsőoktatásban rejlő kihívásoknak megfeleljenek. Kétféle képzés közül választhatnak az ide jelentkezők: *Hozzáférés a Bölcsészettudományokhoz* és *Hozzáférés a Műszaki és Mezőgazdasági Tudományokhoz*.

2. Nyitott tanulási modulok

A képzési típus lehetővé teszi az ideérkező felnőtteknek, hogy belevágnak, vagy részt vegyenek számos egyetemi képzési modulba, melyeket az UCD-n belül kínálnak. A felnőttek eldönthetik, hogy mely modulokat szeretnék tanulni, továbbá kiválaszthatják, hogy azt milyen szinten szeretnék megismerni. Nincsenek bemeneti követelmények, a jelentkezők kiválasztják, mely modul iránt mutatnak érdeklődést és regisztrálnak. Regisztrációt követően három hét áll rendelkezésére a hallgatónak, hogy eldöntse: kreditet szeretne szerezni az adott

modulból, vagy csak egy igazolást, hogy elvégezte a modult. Azok, akik a kreditrendszert választották sokkal motiváltabbnak bizonyultak a modulok elvégzésében, mint azok, akik úgy döntöttek, hogy csak az igazolásra van szükségük arról, hogy bejártak az adott modulra. A kreditrendszerben tanulók általában többet tanulnak, hiszen számukra a modul teljesítése feladatok teljesítésével és tanulmányírással lehetséges. A kreditrendszer további előnye, hogy a megszerzett krediteket felhasználhatók későbbi tanulmányok során is.

Az intézményen belül számos egyetemi modul közül lehet választaniuk az érdeklődőknek:

• Agrár- és Élettudomány	• Információs és Kommunikációs Technológiák
• Alkalmazott Nyelvtudomány	• Ír, Kelta Tanulmányok és Népművészet
• Régészet	• Jogtudomány
• Építészet és Környezetvédelmi Politika	• Matematika és Statisztika
• Biológia	• Műszaki Mérnök
• Biomolekuláris Orvosbiológia	• Zenetudomány
• Kémiai és Bioprocess Mérnök	• Szülészeti ápolás
• Klasszikus Művek Tudománya	• Filozófia
• Földrajz	• Fizika
• Közgazdaságtan	• Politika és Nemzetközi Kapcsolatok
• Angol Filmdráma	• Társadalompolitika és Szociális munka
• Történelem	• Szociológia

Azok, akik ebben a képzési formában tanulnak, diákigazolványra jogosultak, melyekkel szabadon használhatják az intézmény technikai eszközeit, infrastruktúráját. A tanulók megkapják az összes olyan modul órarendjét, időbeosztását, melyre jelentkeztek.

Tanulmányaikat további szemináriumokkal és oktatóanyagokkal segítik az intézmény munkatársai.

3. Általános felnőttképzések az élethosszig tartó tanulás elősegítésének érdekében

Ez a magyar nyelvre fordítva igen hosszúnak bizonyuló képzési forma számos képzésre történő jelentkezést tesz lehetővé az érdeklődők számára a művészettörténettől kezdve a történelmen, irodalmon és filozófián keresztül egészen az írástudományig. A képzések mindenki számára elérhetőek, céljuk, hogy a felnőttek felfedezhessenek egy-egy tudományterületet anélkül, hogy a teljesítési követelmények miatt kellene aggódniuk. Ezen képzések gyökere és hagyománya régmúltra nyúlik vissza az UCD történetében. Szellemiségében az alapító, John Henry Newman gondolataihoz igazodik, aki azt kívánta elérni, hogy a felsőoktatáshoz való hozzáférés az ír emberek széles rétegének elérhetővé váljon.

Az intézmény manapság is elkötelezett aziránt, hogy kiszélesítse a felsőoktatásban való részvételi lehetőséget, függetlenül attól, hogy akkreditált, formális képzési programról, vagy non-formális nyitott képzési programról legyen szó. Hisznek abban, hogy az intézményben felhalmozott intellektuális tőkét mindenki számára elérhetővé kell tenni. Elkötelezettségük megerősítést nyer, amikor arról hallanak, hogy a tanulás milyen fontos szerepet tölt be az emberek életminőségének javításában.

A képzési programok oktatók, UCD iskolák és a szélesebb UCD közösség együttműködéseként kerülnek fejlesztésre. A tanulók véleménye nagyon fontos a képzések alakításában, javításában, azokat minden esetben felhasználják a képzésszervezők. A résztvevők értékeléséből kiderül, hogy a tanulás sikerebb számukra a folyamatos beszélgetések, csoportmunkák és részvételnközpontú módszerek által. A legtöbb képzés jelenleg tartalmaz valamilyen tanulmányi utat vagy galéria látogatás, melyek közelebb hozzák a tananyagot a résztvevők számára és lehetőséget kínál számukra a szociális tanulásához is. A résztvevők pozitív értékelése köszönhető annak is, hogy magas szakmai tapasztalattal rendelkező, a felnőttoktatás iránt elkötelezett oktatók adják át a tanulók számára a szükséges ismereteket.

III. A FOGADÓINTÉZMÉNY ÉS FELNŐTTKÉPZÉSI TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA

Az Írországból töltött pár nap alatt szerencsénk volt megismerni az ír felnőttoktatás kereteit és alapjait biztosító jogi környezetet, illetve intézményeit. Utazásunk során eljutottunk a dublini egyetem (University College Dublin) működő felnőttoktatási központba (Adult Education Centre), ahol az ott dolgozó kollégák készségesen rendelkezésünkre álltak és bemutatták a rendszer működését és kialakulását.

Történelmi előzményeket tekintve a mai ír felnőttképzés kialakulásának megalapozó szakasza az 1920 és 1970 közé datálható. Ebben az időszakban a törvényhozásban bekövetkezett nagymértékű változás pozitív irányba befolyásolta a felnőttképzés helyzetét létrejött az Oktatási Minisztérium, majd megfogalmazták a Szakképzési törvényt, illetve Szakképzési Bizottságokat hoztak létre. Az 1960-as évek után az oktatáspolitikai legfontosabb ügyévé vált a közép- és felsőszintű oktatás kibővítése. A nonprofit szektorban egyre több mezőgazdasági képzést indító szervezet alakult, amik a kulturális és szellemi élet fellendítésén dolgoztak szerte az országban.

A második fontos szakasz az 1970-1990-es évek közé tehető. Ekkor az ország gazdasági és kulturális fejlődése együtt járt a gazdasági növekedés és az oktatásba történő befektetés közötti kapcsolat erősítésével, de még mindig más szektorokra koncentrált a változási folyamat. Kezdett azonban elterjedni az élethosszig tartó tanulás és oktatás fogalma, illetve megfogalmazódott a felnőttképzés és oktatás fogalmának szétválasztása is. Az 1980-as években számos jelentős látott napvilágot mely lefektette a professzionális ír felnőttképzés reformjainak alapköveit: emelkedett az önkéntes szektor támogatása, illetve bővült a felnőttképzési szolgáltatások köre.

Az 1989-1998-as időszakban már jóval több civil és állami kezdeményezést fedezhetünk fel a felnőttképzés területén. Elindult a „Második esély a tanulásra” és a „Szakképzési lehetőségek” program, melyeknek célja, hogy minőségi „második esély” lehetőségeket kínáljanak a 21 éven felüli munkanélküliek számára, valamint erősítsék az esélyegyenlőséget a munkaerő piacon történő elhelyezkedés tekintetében.

Írország felnőttképzésének történelmében az 1998-ban kiadott Zöld Könyv és az utána kiadott tervek, egyezmények, jelentések alakították a ma is ismert ír felnőttképzést. Meghatározta a felnőttképzésnek, mint élethosszig tartó tanulás elengedhetetlen szerepét, kiemelte, hogy mennyire fontos a szektor hozzájárulása a gazdasági versenyképesség, foglalkoztatottság

növelése, az intergenerációs szegénység és hátrányos helyzet csökkentése, illetve a közösségek fejlesztésének területén.

A Könyv kiadása egy tanácskozást indított el, mely napjainkban is tart. A 2000-ben kiadott Fehér Könyv összefoglalja az eddig elért eredményeket, leírja a felnőttképzési gyakorlatot és ajánlásokat tesz a jövőre vonatkozóan. A célok eléréséhez lefektették egy hatékonyan működő intézményrendszer alapjait és további fejlesztési irányokat határoztak meg a felnőttképzés fejlesztésének érdekében.

Napjainkban Írorszáiban – a fejlesztéseknek köszönhetően – régióként eltérően, az igényeknek megfelelően több felnőttképzési célterületet különböztetnek meg. Egy írországi jelentésbe készült felmérés keretében a válaszadóknak a következő meghatározások közül kellett választania: a formális, nem formális és informális tanulás (meghatározva a képzés jellegét); gazdasági, társadalmi, kulturális célú képzések (meghatározva a képzés témáját). Ebből az adatsorból – és az ír felnőttképzési munkatársak beszámolóiból – kiderül, hogy az országban főként a formális képzés, azon belül is a gazdasági és társadalmi témájú képzések kedveltek. Mindemellett kiemelték, hogy Írország nem jeleskedik a jó gyakorlatok cseréjében más országokkal, ezért is volt páratlan lehetőség projektünk a nemzetközi információcsere megvalósításában.

Egy 2008-ban készült felmérésben azonban megmutatkozik, hogy az írek kedvelik és szívesen igénybe veszik a felnőttképzési szolgáltatások nyújtotta lehetőségeket. A 25 és 64 év közötti korcsoportban az élethosszig tartó tanulásban résztvevők aránya Írorszáiban 10,2 %, ami ugyan elmarad 22,2%-kal az élen álló svéd részvételi aránytól, de így is jóval magasabb arányt tudhat magáénak mint hazánk.

Ország	Részvételi aránya (%)
Svédország	32,4
Dánia	30,2
Finnország	23,1
Írország	10,2
Magyarország	3,1

Írorszáiban a továbbtanulást biztosító intézmények 1998-ban függetlenné váltak egyes testületektől és jogállásuk szerint állami tulajdonban lévő társaságok jogállásához lett hasonló. Felnőttképzési rendszer célkitűzése az élethosszig tartó tanuláson, esélyegyenlőségen,

kompetenciák biztosításán a foglalkoztathatóság növelésén nyugszik. Jogszabályaik nagy hangsúlyt helyeznek a speciális szükségletekre és a készségek elsajátítására.

A felnőttképzés finanszírozásáról elmondható, hogy mindig fizet valaki, például a munkáltató, a munkavállaló vagy a FÁS (Ír Oktatási és Munkaügyi Központ). Ebben az esetben a képzési alkalmakról lógás nincsen, hiszen az elmulasztott órák árát a munkáltatónak kiszámlázzák, aki természetesen a munkavállalón kéri számon.

Az írekről előszeretettel állítják, hogy iskolázatlanok, ám tanulmányutunk során is láthattuk, hogy ez nem igaz. A kiforrott közoktatási, felső- és felnőttoktatási/képzési rendszereinek köszönhetően, elhivatott és céltudatos tanulók hagyják el a rendszert, akiknek az a célja, hogy dolgozzanak és fellendítsék országuk gazdaságát.

IV. GERONTOLÓGIA JÓ GYAKORLAT ÍRORSZÁGBAN

Az Eurostat adatai szerint a népesség korcsoportok szerinti megoszlása alapján az Európai Unió 28 tagország átlagában a 65 év felettek aránya a teljes népességhez viszonyítva 18,9%. Magyarországon is nagyon hasonlóan alakulnak az adatok, valamivel kedvezőbb a kép Írországban, ahol a teljes népesség 13%-a 65 vagy ez feletti korosztályba tartozik.

Népesség korcsoportok szerinti megoszlása, 2015

ország	0-14	15-24	25-49	50-64	65-79	80-
EU28	15,6	11,2	34,4	20,0	13,6	5,3
Írország	22,1	11,2	36,8	16,9	9,9	3,1
Magyarország	14,5	11,6	35,7	20,3	13,7	4,2

Forrás: <http://ec.europa.eu/eurostat/tgm/refreshTableAction.do?tab=table&plugin=1&pcode=tps00010&language=en>

Az Európa szerte folyamatosan nő a 65 év felettek száma, akik egyre nagyobb arányban az aktív, jó egészségi és fizikai kondíciókkal rendelkezők csoportját erősítik. Részükről a jövőben egyre nagyobb igény mutatkozik a minőségi tanulási, művelődési lehetőségek iránt. Számukra kínál jó lehetőséget az Open University modell Európa egyre több nagyvárosában. A Dublini Egyetemen működő Open University modell egy jó példa arra, hogy hogyan lehet a felnőttek számára – köztük 65 év felettek számára is – minőségi tanulási lehetőséget biztosítani. A Nyitott Egyetem koncepció lényege, hogy a tanulni vágyó idős emberek számára is elérhetővé tegyék az egyetem kurzusait. Az érdeklődők az egyetemen számos kurzusa közül választhatnak. A kurzusok témái között megjelenik a történelem, jog, gazdaság, politika, életmód, kultúra, biológia stb.. Az adott szemeszter kurzusait online és papír alapú kiadványokban foglalják össze, amelyből választani lehet a leendő hallgatónak. (lásd.: <https://www.ucd.ie/t4cms/Adult%20Education%20Brochure%202016-2017.pdf>)

Az egyetemen hallgatói jogviszonnal rendelkező, BA vagy BSC vagy MA vagy MSC szakot teljesítő hallgatókkal együtt járnak a kurzusokra azok a felnőtt tanulók, akik nem egy adott szakot teljesítenek, hanem az érdeklődésüknek megfelelő féléves kurzust szeretnének csak elvégezni. A program egyik előnyeként említhető a generációk közötti kapcsolatépítés és az egymástól való tanulás megvalósulása. Ezt a tanulási formát éppen az előbbieken említett okok mentén kedveli a senior korosztály (is)

A jelentkezéseket, illetve a kurzusok vásárlását elektronikusan vagy személyesen lehet intézni. a kurzusokra való jelentkezés a kurzus indulásáig vagy a rendelkezésre álló helyek függvényében lehetséges. Az elektronikus felületen minden kurzusról részletes információkat lehet olvasni, amely alapján az érdeklődők képet kaphatnak a kurzus tartalmáról. Alább egy kurzus részletei olvashatóak.

AE-SN202 - Közvetítő készségek fejlesztése (Mediáció): 2. modul	
A kurzus célja	Az 1. modulban szerzett készségekre támaszkodva gyakorolhatja harmadik félként a közvetítési készségeit a munkahelyi vagy családi viták során, amelyhez oktatói támogatást kap. A kurzus keretében bemutatásra kerül a közvetítési folyamat öt fázisa, szituációs gyakorlatok keretében ismerheti meg a mediáció módszerét, mint a viták megoldásának és kezelésének egy lehetséges módszerét. A közvetítési készségek magukban foglalják az ítélet felfüggesztését, a semlegesnek maradást és a problémamegoldást.
Kurzus helyszíne, ütemezése	BELFIELD Hétfő 7.00-19.00 Január 29, február 5, 12, 19, 26, március 5, 12
Oktató	Geoffrey Corry BA (Mod) MSc (Mgmt) szakembere a konfliktusmegoldás, a facilitáció és közvetítés az interperszonális munkahelyi viták, házassági / válási megállapodások és helyreállító igazságszolgáltatás terén. Részmunkaidőben dolgozik a Családsegítő Szolgálatnál. Ő az Írországi Mediációs Intézet egykori elnöke.
Ajánlott/kötelező irodalom	Caroline Packard and Joan Broadfield, <i>The Mediator's Handbook</i> , New Society Publishers (Fourth Edition 2014). A practical handbook developed originally by Jennifer Beer & Eileen Stief for the Quakers' community mediation scheme in Pennsylvania. John Crawley & Katherine Graham, <i>Mediation for Managers: Resolving Conflict and Rebuilding</i> <i>Relationships at Work</i> , Nicholas Brealey Publishing (2002). <i>Workplace mediators in UK</i>

	<p>David Richbell, Mediation of Construction Disputes, Blackwell Publishing (2008)</p> <p>David Richbell, How to Master Commercial Mediation: An Essential Three Part Manual for Business Mediators, Bloomsbury Professional (2014)</p>
A kurzus eredménye	<p>A modul végén a hallgatóknak képesnek kell lenniük arra, hogy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Megértsék, hogy a közvetítés miképpen különbözik a bírósági és peres eljárásoktól • Értékelje a közvetítés lehetőségeit a személyközi viták rendezésében • Egy asztalhoz ültesse a vitában érintett feleket és közvetítői feladatokat lásson el • Alkalmazz a közvetítési folyamat öt fázisát
Tervezett tematika	<ul style="list-style-type: none"> • A különböző mediációs modellek • Az alternatív vitarendezés (ADR) folyamata • Az érdekek, jogok és a hatalom megkülönböztetése • A közvetítés előtti szakasz: harmadik fél szerepe és feladata • A szomszédjával kapcsolatos ügyek fejlesztésének szerepe • Egy általános közvetítési folyamat az interperszonális vitákban • Közösségi közvetítési vitát bemutató videó • A düh és érzelem kezelése történetmeséléssel • Problémamegoldás • A megállapodás megkötése • A folyamatkérdések áttekintése • Szerepjáték és közvetítő készségek gyakorlata (szomszédos vita) • Szerepjáték és közvetítő készségek gyakorlata (családi vita) • Szerepjáték és közvetítési készségek gyakorlata (közösségi viták)
Kurzus díja	195 euro

A kurzus teljesítésének a kurzust záró vizsga sikeres letételével tehet eleget a felnőtt tanuló. A teljesített kurzusért kredit pontokat szereznek a felnőtt tanulók, amelyek aztán beszámíthatóak egy későbbiekben – az egyetemen – megkezdett szak kreditpontjai közé. Mindez rámutat a kurzusok egyetem szempontjából való további hasznosságra is, mint például:

- marketing tevékenység az egyetem számára, hiszen a későbbiekben akár hallgatóvá is válhat a csak egy kurzust elvégző résztvevő
- újabb célcsoportok bevonását rejti magában
- társadalmi hasznosság, társadalmi felelősségvállalás kifejeződése az idősek vagy felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők számára nyújtott kurzusok által
- generációk közötti projektek létrejöttét segíti
- népszerűsíti az egyetem tevékenységét
- növeli a társadalmi bizalom szintjét az intézmény iránt
- új piaci területet von be, amely bevételi forrást jelent az intézménynek

Természetesen az „Open University” kurzus résztvevői is profitálnak ezekből a kurzusokból:

- megismerkednek egy őket érdeklő témával egyetemi oktatók által
- bővítik kapcsolatrendszerüket
- az idős korosztályt hozzásegíti a szellemi frissesség megőrzéséhez
- közelebbről megismerkednek az egyetemmel, amely jó lehetőség arra, hogy eldöntsék szívesen tanulnának-e az adott egyetemen
- hozzátartozóik (pl. gyermekeik vagy unokáik) számára jó vagy esetleg rossz referenciát adhatnak a kipróbált felsőoktatási intézményről

A szakmai tanulmányút során megismert Open University modell alkalmazására hazai szinten néhány felsőoktatási intézmény részéről van gyakorlat (pl. a Zsigmond Király Főiskolán vagy a Pécsi Tudományegyetemen). Debrecenben a Debreceni Egyetemen ennek még nincsen meg a gyakorlata. Egyesületünknek jó kapcsolatai vannak a Debreceni Egyetem Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszékével. Ezen a Tanszéken foglalkoznak a közösség-szervező szakemberek képzésével, akik aztán a munkaerő-piacon a felnőttek művelődésének és tanulásának színterein dolgoznak és segítik az egész életen át tartó tanulás minél szélesebb körben való elérését. A Tanszék profiljába nagymértékben illene, a megismert modell mintájának debreceni megvalósítása. Ezért úgy gondoljuk, hogy a KultúrÁsz Egyesület és a DE Művelődéstudományi és Humán Tanulmányok Tanszék közösen létrehozhatna hasonló kurzusokat a 65 év feletti számára. Ennek keretében a következő lépések megtétele szükséges:

- kapcsolatfelvétel és az ír tapasztalatok megosztás a Tanszékkel

-
- kiválasztani azokat a tanszéki kurzusokat, amelyekhez nem feltétlenül szükséges előzetes ismeret (nem egy másik kurzusra épül) és számot tarthat szélesebb körben is érdeklődésre
 - összeállítani a kurzusok listáját és azok részletes leírását az Írországból megismerhető hasonló módon
 - meghatározni a népszerűsítéshez szükséges feltételeket, eszközöket
 - kialakítani annak lehetőségét, hogy az Egyetem érintett egységei, vezetősége járuljon hozzá a kezdeményezéshez
 - a kreditszerzés, a beiratkozás folyamatának kidolgozása és bevezetése
 - bevonva a KultúrÁsz Egyesület szakembereit megszervezni a kurzusokat.

Mindez egy hosszabb folyamatnak ígérkezik, így a kurzusok legkorábbi beindulását 2017. szeptemberi félévben tartjuk reálisnak.

Emellett egy másik lehetőség is körvonalazódik, amelynek elindítása az előbbiekből leírtaktól könnyebben kivitelezhető. A KultúrÁsz Egyesületnek már évek óta jó együttműködései vannak az egyetemmel, amely során kurzusokat szervez a hallgatóknak egészséges életmód, kulturális örökségek, borkultúra témakörben. Ezekbe a kurzusokra kredit pont szerzés lehetősége nélkül is be tudna kapcsolódni az érdeklődő 65+-os korosztály. Tulajdonképpen többségében ebben a koncepcióban is megvalósulhatnak azok a célok és elképzelések, amelyek az írországi modellt is jellemzik, azonban kevesebb adminisztrációt és előzetes egyeztetést igényelnek.

Harmadik lehetőségként vetődött fel a tanulmányút eredményeképpen, hogy nem egyetemi keretek között, de egyetemi oktatókat bevonva szervezzünk értelmiségi kurzusokat 65 év felettiek számára, ezzel segítve a gerontológiai folyamatokat. Ebben az esetben a KultúrÁsz adna helyet a kurzusnak és a szervezés feladatai is az egyesülethez tartoznának. Az oktatók azonban minden esetben elismert, a szakterületen nagy tapasztalattal rendelkező egyetemi oktatók, professzorok lennének. A nyugdíjas korosztály számára szervezett előadássorozatot nevezhetnénk Nyugdíjas Akadémiának vagy Szépkorúak Egyetemének stb..

Bármely megoldás esetében az egyik központi probléma a finanszírozás kérdése. Sajnos a nyugat-európai gyakorlattal ellentétben Magyarországon szűkös anyagi helyzetük miatt 65+-os korosztálya kisebb arányban tudja ezeket a kurzusokat igénybe venni, ha azokért fizetni kell. Ezért alapvetőnek tartjuk a kezdeményezés nonprofit jellegét, tehát a kurzusok részvételi díja is ennek fényében kerülne meghatározásra. A kurzusok díjszabásának tehát a célcsoport sajátos anyagi helyzetére is figyelemmel kell lennie. Emellett Egyesületünk erőforrásai,

mérete, tapasztalata megfelelő ahhoz, hogy pályázati források megszerzése vagy más fizető szolgáltatásainkból származó bevételeink terhére hozzájáruljunk a kurzusok finanszírozásának szempontból való hozzáférésehez is. További lehetőségként jelentkezik valamiféle ösztöndíj rendszernek a kialakítás is.

V. ÍRORSZÁG TERMÉSZETI ÉS KULTURÁLIS ÉRTÉKEI

Írország felnőttképzésének megismerése, és az együttműködési lehetőségek felismerése mellett az egyesület fontosnak tartotta, hogy az ország kultúráját, építészeti stílusait, hagyományait, életminőségét is megismerje, és esetlegesen kamatoztatni tudja azokat.

Európa északnyugati részén található Írország, mely Észak-Írországgal közösen osztozik az általuk Eire-nek nevezett szigeten. Az ország nagyobb részét alföld borítja, mely tavakban, lápokban igen gazdag. Leghosszabb folyója a Shannon, 320 km hosszú az ország nyugati részét 2 részre osztja, amely az Atlanti-óceánba torkollik. A sziget dombokban, hegyekben szerényebb, inkább a partok mentén alakultak ki. Legmagasabb pontja az 1041 méter magas Carrauntuohill-csúcs. Időjárására az óceáni éghajlat jellemző. Egész évben bőséges csapadék, – megoszlása egyenletes – tél enyhe, a nyár hűvös. A Golf-áramlatnak köszönhetően szubtrópusi növények is megélnek. Ettől függetlenül élővilága szerényebb a Brit-szigetekhez képest. Népessége 2012-es adatok szerint több, mint 4.500.000 fő, mely évről-évre emelkedik a legtöbb Európai országhoz képest. Legnépesebb városa Dublin, agglomerációval együtt több, mint 1 millió fő. A lakosok többsége ír származású, de angolok, skótok és bevándorlók alkotják. Vallási megoszlását tekintve a lakosság 84% római katolikusnak vallotta magát, 7,6%-a vallás nélküli, 2,8%-a az anglikán egyház tagja.

Az ország 80%-án mezőgazdaság folyik, főként állattenyésztés (szarvasmarha, juh, sertés, ló). A földeken termesztett haszonnövények nagyobb részét a burgonya, búza, árpa és cukorrépa teszi ki. A sziget ásványkincsekben szegény, kis mértékben szenet és rezet bányásznak. Folyóiban rengeteg lazac található. Textiliparuk jelentős, mely exportra is termel. Az agráripár mellett jelentős elektronikai, vegyipari és gyógyszeripari terméket állít elő. Az idegenforgalmának is köszönhetően utóbbi években rohamos fejlődésnek indult.

Az országban 2 nyelvet, az angolt és ír (gael) nyelvet beszélnek. Az ír nyelv a skót nyelvvel és a man-szigeti nyelvvel együtt a kelta nyelvek közé tartoznak. A közös eredet, a szoros nyelvi rokonság, valamint az Írország és Sókcia között fennálló politikai kapcsolatok következtében az ír és a skót irodalom fejlődése a 16. századig csaknem azonos volt. Az elmúlt 100 évben több ír író is elnyerte az irodalmi Nobel-díjat, mint például W.B. Yeats, Samuel Beckett vagy Seamus Heaney. A világtörténelem leghíresebb könyveit a Kells-i kódexeket is itt találjuk, melyeket a IX. században fejezték be az ír szerzetesek.

Írország egész évben világhírű fesztiváloknak ad otthont. Ilyen az Osztriga Fesztivál Galwayben, az Opera Fesztivál Wexfordban, TraleeRózsája, Dzsessz Fesztivál Cork-ban és Lókiállítás Dublinban. Írország védőszentjének, Szent Patriknak is ünnepet rendeznek minden év márciusában. Az ír egyházmegyékben egyházi ünnepként és parancsolt ünnepként is megülik, míg Írországon kívül magának Írországnak az ünnepeként tartják számon.

Dublin – Írország fővárosa – a Liffey folyó két partján fekszik, melyet még a középkor elején alapítottak a viking hajósok. Ma már több, mint félmillió lakosának köszönhetően – agglomerációjával együtt 1.045.700 fő – az Ír-sziget legnagyobb népességű városa, melyet több millióan látogatnak meg évente.

A történelem során az angolokkal sokáig csatázó írek végül a 19. századra Írország kulturális fővárosává tették. Az 1990-es években még igen romos főváros az ezredfordulóra a világ egyik legnépszerűbb kirándulóvárosává alakult. Mindez köszönhető hirtelen fejlődésnek indult iparának, a rossz hangulatú negyedek felszámolásának és az értékek megőrzésének, felújításának.

Dublint területileg két részre tagolódik, északi és déli részre. A Liffey-folyó déli partján található a történelmi belváros. Itt található a Temple Bar a város legforgalmasabb, leghangulatosabb negyede, melynek kocsmáiban élőzene és Guinness kapható.

A Normanok által épített Dublini vár is itt található, ami mára konferenciák, EU-s rendezvények, elnöki avatások színtere. Tróntermében utolsó királyként V. György uralkodott. Régészeti kiállítása szabadon látogatható. Rengeteg emlékművet találhatunk a város más pontjain is, mint például a hal árus Molly Malone szobrát, Daniel O'Connell szobrát az északi oldalon, de James Larkin, Theobald Mathew és Charles S. Parnell szobrát is megtalálhatjuk.

A város impozáns épülete a Szent Patrik-székesegyház a középkori városfalakon kívülre esik, ugyanis egy legenda szerint a Poddle-patak partján keresztelte meg Szt. Patrik a dublini lakosságot.

A várost az irodalom központjának is nevezhetjük, hisz rengeteg szállal kötődik az irodalomhoz. Város szülötte többek között Jonathan Swift, George Bernard Shaw vagy James Joyce. Az ír örökség egyik legjelentősebb nyelvi emléke a Kells-i kódex is Dublinban, a Trinity College könyvtárában található. A Trinity College az ország legrégebbi és legismertebb egyeteme, melyet Erzsébet királynő hozott létre azzal a céllal, hogy jól képzett protestáns értelmiséget neveljen ki. Az egyetem könyvtára több, mint 3 millió kötetet tartalmaz, melynek nagytermében őrzik Brian Boru király hárfáját, amely Írország legismertebb fekete söre, a Guinness.

Az Ír-sziget második legnagyobb népességű városa Belfast, mely Észak-Írország fővárosa a Lagan folyó torkolatánál fekszik. XII. századtól lakott település, melyet angolok és skótok népesítettek be. A halászatnak és kereskedelemnek köszönhetően rohamos fejlődésnek indult és rengeteg szegény telepest vonzott. Az I. Világháború alatt a hadi készülődés fellendítette a hajóépítő üzemek gazdaságát, ahol a hadihajó készítése mellett, luxushajókat is készítettek, például a Titanic is egy belfasti hajógyárban épült. Az 1960-as – 70-es években mindennapossá váltak az utcai összetűzések és pogromok a katolikus és protestáns lakosok között. Az 1990-es békefolyamatoknak köszönhetően mára egy békés és rendezett várossá nőtte ki magát.

Belfast egy viktoriánus kori városképet ad, amely Edward király korabeli építészeti stílusát vonultatja fel. Rengeteg templom, színház, bank, és oktatási intézmény ebben a stílusban épült és maradt fenn, köszönhetően annak, hogy a nagyobb háborúk, bombázások elkerülték a település főbb pontjait.

A városba több millióan látogatnak el évente, hogy megnézzék a város körüli zöld dombokat, történelmi alkotásokat – köztük a Titanic múzeumot -, épületeket és a konfliktus okozta politikai falfestményeket. Részben ezeknek is köszönhetően az elmúlt évtized egyik legdinamikusabban fejlődő kulturális és idegenforgalmi központjává vált a város.

Belfast történetével megismerkedhetünk különböző múzeumok által. Ilyen múzeum az Ulster Museum, ahol az ír kultúra régmúltjába nyerünk betekintést skanzen formájában. A skanzen első részében az „Old Word” nevezetű, régi világ épületeit, a kor berendezéseit, viseletét láthatjuk. Majd hajóra szállva átutazhatunk Amerikába az új világ, „New Word” részre. Belfast történetét továbbá bemutatja az úgynevezett „Big Fish”, amely egy 10 méter hosszú halszobor. A hal teste mozaikokból épül fel, melyen a város története látható pikkelyek formájában.

A kultúrának otthont adó Metropolitan Arts Centre (MAC) ingyenesen látogatható központ, amely rengeteg workshop szobával, próbateremmel, valamint kiállító teremmel rendelkezik. A város egyik legmagasabb pontján építették a belfasti várat, ami csodálatos kilátással rendelkezik. A város történetéhez tartozik az Albert Memorial Clock Tower, melyet Viktória királynő építtette férje halálának évfordulójára. Azonban a Lagan folyó tevékeny munkájának köszönhetően az óratorony 1,5 méternyire megdőlt a függőleges szinttől.